

**Zaplenjena resnica
ima večjo silo
kot tisočkrat
izkričana laž!**

Letna naročnina znaša Din 40.—. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Masarykova 14/II. Račun pri Poštni hran. 16.160. Rokopisov ne vračamo. Telefon 21-09.

Leto VI.

Ljubljana, dne 6. marca 1937.

Št. 9.

K jedru

Ljubljanski »Slovenec« je pred kratkim poročal tudi o zasedanju banovinskega sveta ter o predlogih ljubljanskega župana gospoda dr. Adlešiča za ukrepe, ki naj se izvedejo v preprečitev stalno naraščajoče nemorale med našim narodom. List, ki sicer ravno ni na glasu glede resnicoljubnosti in v katerem le redkokedaj najdemo iskreno besedo, je to pot ugotovil žalostno, ali resnično, predvsem pa baš za ta list zelo neprijetno dejstvo, da imamo pri nas največ cerkva, pa kljub temu toliko zločinov.

Ta ugotovitev je tako resnična, da bi morala privedi tudi gospoda, ki se smatra med nami kot edina zaščitnica teh cerkva, do pravega spoznanja. Res je namreč čudno, da moramo ravno med nami, ki veljamo na zunaj kot eden najbolj pobožnih narodov na svetu, beležiti toliko zločinov in toliko moralne poldivjanosti. Čudno, da se ne ublaži ta bolezen našega naroda kljub temu, da se vedno znova grade nove cerkve in kljub temu, da imamo vsako leto ogromne cerkvene prireditve, ki naj bi služile predvsem moralni povzdigi našega naroda. Ako gledamo le poslednjo dobo od evharističnega kongresa pa do danes, vidimo, da so naši cerkveni krogi organizirali številne prireditve, pri katerih je bila navzoča ogromna množica našega ljudstva. Kot v zasmeh pa so vsa ta vzgojna sredstva ostala brez vsakega uspeha. Kriminalna statistika izkazuje vedno več odvrtnih zločinov, pijančevanja in razuzdanost se ni omejila niti najmanj.

In vendar ni dvoma, da bi te prireditve kakor tudi številne cerkvice po naših gričih in dolinah ter blagodejni vpliv besede, ki se širi iz teh cerkva, moral pokazati gotov uspeh in privedi k izboljšanju morale našega ljudstva.

Nekje torej mora biti vzrok, da vsa ta brez dvoma močna vzgojna sredstva, ne dovedejo do zaželenega cilja. Nekje mora biti vzrok, da je ves ta ogromni cerkveni aparat, ki mu je naloga skrbeti za blažitev človeških strasti, pred temi strastmi tako rekoč brez moči in se mu zmanj upira. Nekje mora biti vzrok, da seme, ki pada na zemljo, ne vzklije.

Predvsem je vprašanje, ali je morala ljudstva odvisna res le od števila cerkva, ki stoje na zemlji tega ljudstva. Poglejmo v Španijo. Toliko cerkva, samostanov, božjih poti, toliko cerkvene posesti, katerih prebivalstvo je bilo popolnoma v rokah cerkvene gospode, kot je bilo tega v Španiji, danes ni mogoče najti nikjer več na svetu. Kljub temu pa, da je bilo vse ozemlje Španije v območju teh cerkva in teh cerkvenih dostojanstvenikov, doživlja danes Španija in njen narod strahotne pokoli, kot ga je redkokedaj beležiti pri revolucijah v posameznih državah. To gaženje španskega naroda v krvi, teptanje lastne kulture, uničevanje najlepših svojih del, medsebojno pobijanje, pri katerem ni začeta niti deca, niti žene in starci, presega žalostno dobo inkvizicije, s katero se je španski narod v zgodovini človeštva toliko proslavil.

Ali se more vse to spraviti v krkšnokoli zvezu s številom cerkva in samostanov v Španiji? Po logiki »Slovenca« nedvomno, po naši logiki pa je stvar nekoliko drugačna.

Ne število cerkva in s tem število duhovnikov, temveč delo teh cerkva in delo teh duhovnikov so oni činitelj, ki vpliva na moralno ljudstvo. Dokler je bilo delo teh cerkva in duhovnikov v korist občestva, dokler je duhovnik s svojim vzgledom in besedo volil narod k moralni povzdigi, tako dolgo mu je narod sledil in je klonil pred besedo, ki se širila iz cerkve. Ko pa je pričela cerkvena gospoda grabiti v svoje roke zemsko bogastvo brez ozira na revščino, ki je vladala krog nje, so pa padle besede o zmislu smrtnega življenja na nerodovita tla, kajti oni, ki so jih izgovarjali, so s svojimi dejanji vse preveč dokazovali zmisel tuzemskega življenja. Dokler so spremljala pridigarjeve besede tudi njegova dejanja, tako dolgo je ljudstvo verovalo v potrebo širjenja ljubezni do bližnjega in potrebo zatiranja strasti sovraštva. Ko pa so propovedniki sami pričeli širiti sovraštvo, mržnjo in nestrpnost do svojega bližnjega, so izgubile njihove besede prvotno moč in ljudstvo je sledilo njihovim dejanjem in ne več njihovim besedam. To so bili vzroki, ki so v nemali meri privedli danes do žalostnih dogodkov v Španiji in ki so pripravili tla za ideje, ki sicer španskemu narodu niso bile nikdar privlačne.

Lepi izgledi

Naša država je mlada. Ima sicer mnogo deloma že, večinoma pa še ne izrabljenih naravnih bogastev, nima pa dovolj lastnega kapitala, da bi mogla po pametnem načrtu postopoma zagrabit ta naravna bogastva, jih spravljati na dan, kriti z njimi predvsem v domačo potrebo, ostanek pa plasirati v inozemstvu. Vsled tega ni treznega človeka, ki bi bil proti nalaganju tujega kapitala v naši zemlji. Gre le za način nalaganja tega tujega kapitala, za način obnašanja tega kapitala in njegovih predstavnikov napram naši zemlji in našim ljudem. S tega stališča moramo ugotoviti, da je postopal tuji kapital doslej na način, ki bi bil primeren morda za kake prekomorske, črnske kolonije, ne pa za kulturno državo, kot smo in hočemo biti in za kar imamo tudi polno pravico.

Če je danes zlasti velika industrija v javnosti, zlasti med preprostim narodom naravnost zasovražena, če gleda naš narod v njej svojega največjega škodljivca in krvososa, je temu kriva ta industrija v veliki meri sama, krivi so pa seveda še bolj oni naši ljudje, ki so omogočili tujemu kapitalu, da se je vgnezdil z vsemi mogočimi privilegiji v naši zemlji in sedaj to zemljo naravnost pljačka, ne da bi bil dolžan prepuščati nam, oziroma naši državi vsaj del nagrabljenega prekomorskega dobička. Lasje se ježijo danes na glavi, ko čitamo o 200—300 % čistega dobička, ko čitamo, kako so si naplačali tuji kapitalisti stare, v našo državo uvožene stroje tekoma 1—2 let, delajo sedaj z ogromnim dobičkom, pa ne plačujejo nobenih davkov. Domača industrija plačuje iz naslova davkov in drugih javnih doklad do 70 % svojega izkazanega čistega dobička, tuji kapital pa ne plača ničesar, on samo grabi, izrablja našo zemljo, izsesava našega človeka s krvjo pridobljenega bogastva pa iznaša preko mej.

Če se torej govori o industriji, je treba strogo ločiti na eni strani tujo, privilegirano industrijo, ki ne plačuje nobenih davkov, gre preko vseh določb naše socialne zakonodaje ter ne vidi v naši zemlji in v našem človeku nič drugega kot samo sredstvo za svojo prekomerno bogatenje — na drugi strani pa našo domačo industrijo, ki oddaja tudi v najslabšem primeru gotov del svojega čistega dobička državi, banovinom in občinam, izpolnjuje vsaj deloma svoje socialne obveze napram svojemu delavstvu ter vrši na ta način vendar le oni posel, ki je bistven za vsako zdravo podjetje: ona oplaja naše narodno gospodarstvo, ona pridobiva dobrine ne le za sebe in svoje lastnike, marveč tudi za svoje nameščenice in za celokupno javnost.

To je problem, o katerem bo treba razpravljati še zelo mnogo, ker enostavno ni mogoče, da se meče vsa industrija v isti lonec in se v celoti anatimizira neglede na izvor njenega kapitala in njeno postopanje napram naši državi in našim ljudem. Da smo načeli ta problem, je temu vzrok dejstvo, da stojimo ravno v vprašanju inozemskega kapitala, ki se hoče plasirati v naši zemlji potom ustvarjanja »nacionalne« industrije, pred najtežjimi pojavi. Hitlerjeva Nemčija je smatrala za svojo prvo nalogo, da se reši židovskih krvososov in da v resnici nacionalizira svoje narodno gospodarstvo, predvsem svojo veliko industrijo. Drug za drugim so morali odhajati iz rajha krivonosni industrijaleci, drug za drugim je bil

Prav bi bilo, ko bi »Slovenec« na te razmere v Španiji gledal pravilno ter se iz njih naučil vsega, kar mu je potrebno za pravilno ocenjevanje položaja doma. Spoznati bi moral predvsem, da se tudi človeku, katerega morala temelji izključno na veri v svoje učitelje in strahu pred kaznijo na onem svetu, še sčasoma odprejo ošesa in oči. S tem pa so se zrušili v njem že tudi temelji njegove morale in padli so jezovi, ki so zadrževali njegove strasti in nizke instinkte.

To naj bi si zapomnil »Slovenec« in z njim ona politikujoča duhovščina, katerih živahna aktivnost v dnevi politiki meče vso odgovornost in vse blato te dnevnice politike ne le na nje, temveč tudi na hram, iz katerega stopajo med narod. To naj bi si zapomnila, se vrnila k svojemu prvotnemu poslanstvu in kmalu bi se pokazale blagodejne posledice te njihove odločitve tudi pri moralnem nivoju našega ljudstva. Vsekakor hitreje, kot s pomočjo policijskih odredb!

primoran odstopati svoja podjetja po diktiranih pogojih domačinom, drug za drugim so se vsipali v skoraj še edino obljubljeno deželo, ki jo predstavlja za žide žal ravno naša Jugoslavija! Glejmo Maribor, zlasti pa Zagreb in Beograd! Kamorkoli pridete, najboljši lokali so zasedeni po elegantnih židih, pri mizah sede ti anacionalni tipi z našimi, seveda samo visokostoječimi državljani ter imajo z njimi svoje pomemke. O čem? Samo o tem, kako bi se dalo na najbolj »nacionalen« način zakrinkati postopno prodiranje židovskega kapitala v našo zemljo in kako bi se dalo zaslužiti našo industrijo s pomočjo »jugoslovenskih« slavnatih mož.

Nemški židje poznajo Jugoslavijo in Jugoslovence. Teren so jim pripravljali njih domači židovski rojaki, katerih mgoli povsod, pa tudi oni prvi židje, ki so pribežali k nam iz Nemčije in so — to je naravnost čudovito — še danes izključni trgovski zastopniki nacionalizirane hitlerjevske industrije! Zveze so bile pripravljene, kanali izkopani in ko so prišli za njimi pravi židovski magnati, so lahko izvršili svoje zaključne razgovore v najkrajšem času. Kaj se hoče, Jugoslavija slovi po svoji gostoljubnosti in Jugosloven je — tako pravijo zunaj — srečen, če se lahko prikloni tujcu, pa spravi pri tem v žep primeren napitnik. Ali ni čudno, da dobivajo priseljeni židje brez vseh težkoč naše državljanstvo in to v časih, ko imamo še na tisoče naših beguncev iz zasedenega ozemlja, ki čakajo že leta in leta na ugodno rešitev tozadevnih svojih prošelj!

Iz delavskih vrst

V zadnjem času se vedno pogostje pojavljajo v našem dnevnem časopisu dopisi o naših izseljencih v tujini, posebno v Franciji. Večina teh dopisov ima namen vplivati na pristojna mesta, da se ustavi izdajanje potnih listov in s tem prepreči izseljevanje.

Kot glavni argument za prepoved se naveda, da 90 % naših ljudi v tujini versko, moralno in narodno propade, da tujina naše ljudi izmzgava do kosti, ker jih baje uporablja za najtežje delo in končno, da s Francijo nimamo sploh še nobenih konvencij.

Tako je z našimi ljudmi v tujini, posebno v Franciji, kakor navajajo gotovi dopisovalci.

Kaj pa pri nas doma v naši domovini?

Dovoljujemo si tukaj v početku vprašanje, ako so poznane dotičnim dopisovalcem delavske razmere pri nas doma in ako poznajo borbo za obstanek našega delavca-trpina. So-deč po dopisih, ki širijo te alarmantne vesti o naših izseljencih in če pretrečamo te vesti objektivno in z ozirom na splošnost, moramo reči, da je v teh dopisih mnogo pretiranega in to posebno glede naših gozdnih delavcev.

Iz Notranjske, Dolenjske ob hrvatski meji in Gorskega Kotora odide vsako leto zelo mnogo gozdnih delavcev v Francijo. Tam so zaposleni po par let, tudi deset do petnajst in se vrnejo domov ravno tako dobri Slovenci in Hrvati, kakor so odšli. Zelo redki so slučaji, da se kdo »pofrancozi«, to le, če sprejme francosko državljanstvo in se tam poroči s Francozinjo. To so pa zelo redki primeri, zato se ne more govoriti o kakem raznarodovanju.

Veliko več naših ljudi se za nas »izgubi« pri nas doma. Le ozrite se na Kočevsko in vprašajte, za koliko odstotkov so v zadnjih letih »Nemci« narasli na račun Slovencev v nekaterih sicer slovenskih občinah.

Tudi moralnega in verskega propadanja ne mremo zaznamovati pri naših gozdnih delavcih v Franciji. Če pa se to v posameznih slučajih res dogodi, si dovoljujemo vprašanje, kdo nosi za to krivdo? Tisti, ki v tujini versko ali moralno propada, gotovo že doma ni bil v teh čednostih dovolj učvrščen in je propadel zato, ker je že v njegovi rani mladosti na njega vplivala okolica, v kateri je živel, dojemal je slaba dejanja, nepoučene besede in zglede. Ali ne nosijo zato del krivde tudi tisti, ki so poklicani širiti verske in moralne nauke.

Na tistega, ki je bil že doma utrjen v verskih, moralnih in narodnih krepostih, tujina

Da omenimo konkreten primer. Ime Tietz je znano povsod. Je to ime židovskega bogataša, ki je imel po Nemčiji ogromne blagovne hiše (Warenhäuser), pa je moral tudi on bežati pred Hitlerjem. Razumljivo mu je bila zagotovljena stomilijonska odškodnina v markah, ki je pa ne more izvoziti v denarju. Prva pot mu je bila v Beograd, kjer sedaj sedi in caruje ter sprejema Jugoslovence, ki se drenjajo pred njegovimi vrati ter skušajo dobiti vsa mogoča priporočila, da se mu morejo približati osebno. Z rajhom je sklenil dogovor, glasom katerega sme izvoziti 15.000.000 mark, toda seveda ne v denarju, marveč samo v nemških strojih. Razumljivo jih bo izvozil v Jugoslavijo ter se mu je že posrečilo pridobiti večino v smederevski železarni Sartin. Seveda g. Tietz ni sam, okoli njega je kakih 60 njegovih židovskih rojakov in prav nič ne dvomimo o tem, da bo dobil g. Tietz prav take privilegije, kot jih imajo firme a la Treppe-Mines, Bor, Dalmatienne in kakor se že imenujejo vsi ti rudokupi, iz katerih se črpa zlato — seveda ne za nas, marveč le za tujce. Ogromni načrti o industrializaciji Srbije se porajajo, vsote sto in sto milijonov let kar po zraku, mesta upravnih svetnikov, pravnih zastopnikov in svetovalcev, predvsem pa visokih protektorjev se oddajajo najnižjim ponudnikom, ki jih žal ne manjka.

Ne iz želje po kakih senzacijah, marveč s stališča naše nacionalne časti in naših nacionalnih interesov je treba gledati na vse te pojave, ki kažejo, da se nismo spametovali še doslej in da hočemo zlesti preko glave v popolno odvisnost od res tujega, popolnoma anacionalnega in vsled tega protijugoslovenskega kapitala. Na stvar se še povrnemo.

ne bo slabo vplivala; vrnil se bo domov kot dober katolik in Jugosloven.

Da našim delavcem v Franciji ni ravno postlano z rožicami, to vsak dobro ve, ko se tja odpravlja. Ravno tako pa tudi ne morejo naši delavci govoriti o kakem izmzgavanju in izrabljanju samo za najtežja dela. Naši ljudje gredo tja predvsem kot tesači in so kot taki nekaki delavci-specijalisti. Gozdno delo doma ali pa v Franciji je skoraj eno in isto, le da je tam boljši zaslužek, medtem ko ga doma sploh ni ali pa je zelo pičel.

Letošnjo zimo je odšlo n. pr. več skupin naših delavcev v hrvaške gozdove. Vrnili pa so se po par mesecih, ne da bi kaj zaslužili; samo obleko so potrgali in orodje obrabili. Tak je bil zaslužek doma! Za tisto borno hrano se morajo pehati ves dan, zmrzovati v slabih kolibah, opravljati delo, ki je nevarno za življenje in pri tem skoraj nič ne zaslužijo, mislimo, da tudi ne moremo imenovati drugo, kakor izrabljanje in izmzgavanje. Nasprotno pa so oni, ki so odšli v Francijo, toliko zaslužili, da so sami dobro živeli in se spodobno oblekli, niso prezebali po odprtih kolibah in so še domov pošiljali svojcem, da so se preživljali. Zato se pa tudi v naših pasivnih krajih letos opaža neko izboljšanje: je večji dotok denarja iz tujine, posebno iz Francije. Ne moremo pomagati, pa je le resnica.

Razume se pa, da tisti, ki že doma ni pokazal resne volje do dela, tudi v tujini ne bo uspeval, propade in izgine brez sledu. Za nas je mrtev. Hvala Bogu, da je teh zelo malo!

Iz teh razlogov moramo dotičnim dopisovalcem, ki skušajo s svojimi dopisi vplivati na našo vladno, da prepreči izseljevanje, povedati, da pretiravajo, posebno glede naših gozdnih delavcev v Franciji in da delavskih razmer v domovini ne poznajo ali nočejo poznati in ne vedo, da je borba našega delavca-trpina za obstanek iz dneva v dan večja.

Težko je pač dopovedati sitemu, kaj je lakota; če je pa človek lačen, pozabi na vse, tudi na tiste osnovne kreposti, o katerih je bilo govora v dopisih in ki so glavni predmet bojazni, da se izgube.

Druge brige nismo zapazili v teh dopisih!

**Dopisujte
v „Pohod“**

Nazadujemo ...

Čim hujša je samoslovenska gonja, čim več je slovenoborcev in njihovega kričanja, tem predrznejši in nesramnejši postajajo danes Nemci, nemčurji, Madžari in madžaroni na ozemlju samoslovenske Slovenije.

Borba in skrb za slovenstvo prehaja v svoje vrhunske stanje, borci za slovenstvo se pripravljajo za odločilni napad, bobnajoči ogenj njihovih papirnatih topov bije noč in dan po rovih jugoslovenskega unitarizma kot edinega sovražnika slovenstva. Čim ne bo več jugoslovenskih nacionalistov, čim bodo poslednji od njih pobiti, potem nastane zlata doba Slovencev, njihovi kulturi in njihovemu gospodarstvu. To je krik, ki se glasi danes z vseh strani, to je geslo, ki združuje danes predstavnike vseh mogočih, rdečih, črnih, rumenih in zelenih internacional. Med seboj razbija na vse mogoče dele in drobce, drug na drugega ljubosumni, drug proti drugemu zahrbtni, skrivajo to svojo notranjo revščino in neiskrenost s kričanjem proti jugoslovenskemu unitarizmu. V tem kričanju nadkriljujejo drug drugega ter skušajo s svojo kričavostjo dokazati svojo kvalifikacijo za izključno vodstvo slovenskega naroda, kadar bo ta narod zadobil svobodno, sproščen jugoslovenskih okovov ...

Lahko bi se smejali vsemu temu, kajti niso nas še pobili, pa nas tudi ne bodo. Radi takega kričanja bo jugoslovenska misel slej ko prej živela in predstavljala temelj vsega našega nacionalnega in državnega življenja. Pa se ne smejemo, ker gledamo od blizu in zasledujemo z največjo brigo propadanje one borbene slovenske zavednosti, ki jo je ustvarila naša jugoslovensko usmerjena mlada generacija v dobi izza 1903. leta in je rodila toliko lepih uspehov v res težkih narodnih bojih, ki smo jih morali voditi Slovenci na severu z Nemci, na jugu z Italijani. Te borbenosti ni več. Takrat smo imeli nacionalne Slovence, ki so se čutili kot predstraža jugoslovenskega naroda na tem zapadnem delu jugoslovenske zemlje in se kot predstraža jugoslovenskega prešli iz prejšnje skoraj pasivne obrambe v aktivno, napadalno taktiko. Danes imamo samoslovenske slovenoborce in naravnost čudno je: čim hujša je ta samoslovenska gonja, čim več je slovenoborcev in njihovega kričanja, tem predrznejši in nesramnejši postajajo danes Nemci, nemčurji, Madžari in madžaroni na ozemlju samoslovenske Slovenije.

Čitajte liste, ki služijo geslu samoslovenstva, pa ne boste skoraj nikdar zasledili v njih nobene opazke o narodnostnih razmerah na Kočevskem ali o onih na bivšem Spodnjem Štajerskem in v Prekmurju. Kako tudi, ko zahteva borba proti jugoslovenstvu toliko časa in toliko prostora, da se za delo naših domačih Nemcev in nemčurjev sploh ni mogoče zanimati. In naposled, ko stojimo tik pred ustvaritvijo samostojne slovenske države, za katere vodstvo se bodo zvesto in udano prepevale med seboj posamezne skupine današnjega tako lepo pisanega samoslovenskega tabora, nima niti smisla, da bi se ukvarjali s takimi malenkostmi, kot se jih lahko dan na dan opaža med našimi Nemci in nemčurji.

Ali niso to malenkosti, če se slovenski otroci na Kočevskem ne smejo podpisovati s slovenskimi imeni, marveč z nemškimi pokvarjenkami? Malenkost je tudi, če jih poučujejo v verouku duhovniki, ki so tako zagrizeni Nemci, da slovenščine nočejo znati in se iz nje norčujejo, kjer in kakor se morejo. Prava malenkost je, če nastopajo Nemci in nemčurji ob naši severni meji in celo v našem Mariboru z izživajočimi demonstracijami ter kažejo javno svoje zaničevanje proti naši državi, sočasno pa svoje stremeljenje za priključkom k tretjemu rajhu. Naposled tudi ni nič lučnega, če imamo v Prekmurju toliko nesramnih Madžarov in madžaronov, da stojijo na

narod kljub svoji večini popolnoma v ozadju in igra še vedno vlogo podrejenega sužnja, kot jo je igral pod apostolsko krono sv. Stefana ...

Tudi mi bi rekli, da je vse to malenkost, če ne bi vedeli, da gre za izvajanje premišljenega načrta, ki naj prikaže našo, slovensko zemljo kot germansko in madžarsko področje, ki je bilo le vsled krivičnih mirovni pogodb iztrgano iz rok Nemcev in Madžarov kot edino upravičenih lastnikov te naše zemlje. Načrt obstoja, načrt se izvaja z vso doslednostjo, Slovenci to vidimo, pa gremo mirno preko tega. In čim bolj narašča kričanje o tem, kdo je boljši Slovenec in kdo ima največ pravice zastopati slovenske interese ter postavljati slovenske programe, tem jačje in izzivnejše postaja izvajanje tega nemškega in madžarskega načrta, ki gre v svojih končnih ciljih za tem, da se prilepi tudi Slovenija na očišče Rim-Berlin potom njene razdelitve med vse one akterje tega očišča, ki poudarjajo vedno močnejše svoje pravice na to našo zemljo.

Kot škodljivci Jugoslavije in slovenskega naroda smo stali jugoslovenski nacionalisti napram vsem tem dogodkom vsaj zadnje čase precej pasivni. Registrirali smo jih, opozarjali na nje merodajne činitelje in vso našo

javnost, nismo pa našli nobenega razumevanja in nobenega odziva. Ponovno so hoteli naši ljudje nastopiti, da bi na učinkovit način preprečili taka izživljanja in ta madež na časti slovenskega rodu, pa smo jih zadržali mi sami. Čemu bi idealisti riskirali svoje zdravje in svojo eksistenco, čemu bi se pustili zopet preganjati, ko imajo monopol na čuvanje časti in ponosa »slovenskega naroda«? Ljudje, ki se niti satana ne boje toliko kot jugoslovenskega nacionalista. Imamo pač žalostne izkušnje. Borili smo se proti Nemcem, borili smo se proti komunistom, pa smo bili zato ovajani in psovani od onih, ki so se svojčas prav dobro počutili v konkubinatu s komunisti, pa si kljub temu laste danes monopol za borbo proti njim. Mi nismo tako gibčni, da bi znali hitro slačiti in oblačiti razne srajce, pa tudi niso tako bogati, da bi imeli stalno v zalogi srajce vseh mogočih barv.

Zato smo ostali ob strani doslej in gledali z vedno večjim začudenjem način borbe naših patentiranih Slovencev za čast in ugled slovenske zemlje. Sedaj se ne čudimo več, saj imamo dovolj dokazov o sterilnosti in popolni zgrešenosti samoslovenske borbe. Zato bomo morali stopiti iz te svoje pasivnosti in bomo morali zopet enkrat mi, osvraženi jugoslovenski nacionalisti, čeprav smo največji

Naš pokret

Občni zbor NO Kranj

25. februarja je bil prav lepo obiskan in je pokazal solidarnost kranjskih nacionalistov ter odločno voljo po živahnem udeleževanju. Poročila odborikov sicer niso navajala pomembnejših opravkov, a Narodna Odrbana vrši in nadzira marsikaj, kar je v utehu in pomoč naši stvari v sedanjih prilikah. Občni zbor je obiskala tudi delegacija Oblastnega odbora. Pri tej priliki je predsednik br. doktor Dular jedrnat opisal sedanji položaj v državi, zlasti stališče NO v zadevi konkordata, hrvaškega sporazuma ter sloge v domačem naprednem taboru in se zadržal tudi pri stanju in težnjah našega gospodarstva. Br. podpredsednik župnik Barle je ognjevit navduševal za jugoslovensko linijo vsega našega delovanja, kajti brez močne, enotne Jugoslavije za nas ni bodočnosti, čakajo nas tedaj le prilike, v katerih trpe naši bratje krog Celovca in Gorice. Brat tajnik Kregar je opozarjal na vse večjo potrebo sodelovanja pri nacionalnem tisku, posebno glede sestavkov za »Našo voljo«, kakor jih je iznesla s. Miklavčičeva.

Volitve so potekle v najlepšem redu in je mesto pre zaposlenega dosedanjega zaslužnega predsednika br. dr. Dolarja prevzel vodstvo NO v Kranju brat dr. Stanko Sajovic. Novi odbor bo delo NO v Kranju opravljal z največjo vestnostjo, služoč vdano idealom Narodne odbrane.

Občni zbor v Stari Cerkvi pri Kočevju

28. februarja je tudi tu, pred vrati Kočevja, zbral naše najpridnejše nacionalne delavce k obračunu dela in uresničevanju novih načrtov. Narodna odbrana dela složno s Sokolsko četo in Ciril-Metodovo postojanko, kar bi moralo biti prav povsodi, zlasti v vseh narodno ogroženih postojankah. Na novo je vstopil v odbor brat šolski upravitelj Kokotec, ki je bil izbran za predsednika NO in brat učitelj Zupanc Loj-

ze, ki prevzame tajništvo. Nova uprava daje jamstvo za uspešno delo v prid našega ogroženega življa in za srečo Jugoslavije.

Pozdravni večer Kumeljevi mami

je priredil Oblastni odbor NO 18. februarja v okusno okrašeni dvorani »Sloge«, ki je bila polno zasedena po delegatih 35 ljubljanskih nacionalnih organizacij in izbranih gostih. Prireditelj je posetil tudi g. divizionar general Tonic z oficirskim zborom, g. direktor železniške direkcije dr. Fatur, zastopnik Mestne občine ljubljanske g. inž. Škof, predsednik ljubljanskega velesejma industrijalec g. Bonač it., itd.

Večer je otvoril s krasnim nagovorom brat dr. Dular, ki se je toplo spomnil padlih dobrovoljcev in čestital Kumeljevi mami k visokemu odlikovanju, ki ga ji je na predlog Narodne odbrane podelil Nj. Vel. kralj Peter II. Brat dr. Cepuder je z govorom, ki je bil priobčen v prejšnji številki, jedrnat orisal napore minulih generacij za cilje, radi katerih so krvaveli naši dobrovoljci, brat župnik Barle pa je iznova rotel k slogi in edinstvu, brez katerih ni mogoče ohraniti Jugoslavije, tega svetlega ideala naših dobrovoljcev. Živo je primerjal svobodo, ki jo uživa katoliška cerkev v Jugoslaviji, z zatrtjo božjo besedo v sosednjih državah, poudarjajoč, da moramo tudi kot katoličani krčevito braniti nedotakljivost Jugoslavije. V imenu dobrovoljcev je govoril brat Žagar, spominjajoč se pokojnega tovariša in dobrovoljca Kumelja.

Kumeljeva mama je na tem pozdravnem večeru, ob spominu na svojega sina-junaka, zbrala v veličasten zbor elito nacionalnih organizacij, ki je vsa z iskreno dušo počastila spomin na padle dobrovoljce in se spoštljivo priklonila jugoslovenski majki, ki je stoletja trosila srčno kri širno sveto za svobodo rodu in ki je našla posnemalke tudi v slovenskih ženah celo tedaj, ko so drugi peli »ajmo, ajmo, vinarje zbirajmo«, za zmago nemškega orožja in gledali uteho v povešenih vejah vrb.

ki ga vrtil herzog Herrenberg. Ta je postal glavni ravnatelj legitimističnega podjetja, nje gov službeni predsednik je general Dank, glavna agenta in propagatorja pa sta slej kot prej Wolf in Wisner.

Ne bi bilo potrebno jemati te akcije resno, če bi se omejevala samo na Avstrijo. Toda neumorni in nepopustljivi agenti avstrijskega legitimizma so razvili neobičajno aktivnost v vseh velikih in malih državah evropskega zapada ter razširjajo tam ne samo besede, marveč tudi prav mnogo denarja, da bi tako preko javnosti odprli zaprta vrata pri raznih vladah in omogočili razgovor o tem vprašanju. V tem namenu dirka dr. Wisner v poslednjih dneh po Londonu in Parizu, Bruslju in drugih mestih, predava nekim aristokratskim in burbonskim ženskam o Podunavju, koncem teh predavanj pa prikazuje sliko svojega protektorja Otona Habsburškega ter poziva s solzavim glasom navzoče ženske, naj store vse — in one morejo v današnjih časih doseči marsikaj — da si bo mogel vzvišeni potomec »slavnih« Habsburžanov postaviti na glavo cesarsko krono svojih »velikih« prednikov.

škodljivci slovenstva, zagrabiti za delo, da bomo vsaj malo pristrigili peruti izživajočim Nemcem, nemčurjem in Madžarom in preprečili vsaj one pojave, ki predstavljajo resnično sramoto za nas Slovence. Vemo, da ne bomo deležni niti priznanja niti zahvale, pa nič za to. Saj ne bi bilo niti častno, če bi iskali hvaležnost in zahvalo pri ljudeh, ki se kljub toliko poudarjeni slovenski samobitnosti ne zavedajo, da bijejo sami po sebi s tem načinom samoslovenske borbe, ki jo čitamo dan na dan v njihovih glasilih.

Če in kadar hočemo v resnici objektivno presoati ali je naše postopanje pravilno ali ne, potem moramo ugotoviti predvsem, kako gledajo na to naše postopanje naši najhujši sovražniki. Kajti jasno je, da našim sovražnikom ne bo prav, če postopamo pametno in trezno, pa se bodo nasprotno veselili, če postopamo na način, ki je ugoden za njihove proti nam naperjene namene.

Že v zadnji številki »Pohoda« smo poudarjali, kako čudovito si sliči gledanje habsburških legitimistov in naših slovenoborcev na današnje prilike Slovencev v Jugoslaviji. In nihče izmed naših slovenoborcev nas ne bo mogel staviti na laž, če trdimo, da se vsi ti pretendentje na našo slovensko zemljo in našega slovenskega vojaka in delavca zelo radujejo njihovega dela. V nas, jugoslovenskih nacionalistih, so videli ti pretendentje vedno svoje največje in najbolj nevarne sovražnike in so nas vsled tega tudi stalno napadali na vse mogoče načine. V naših ljubih slovenoborcih pa vidijo svoje zaveznike in si prav zadovoljno manejo svoje roke nad njihovim delom. Pa ne samo to, oni pristavljajo prav česče svoj lonček k tej samoslovenski »župcici«, ker vedo, da si v njej ne bodo opekli svojih prstov.

Tako je in nič drugače. Dan na dan doživljamo vedno nove dokaze sadov, ki jih rodi samoslovenska gonja, sadov, ki ne gredo v prid nam, marveč samo našim vekovnim sovražnikom. Samo ti si žele nadaljevanja današnjega stanja, kajti samo ti bodo želi, če se stanje ne bo spremenilo čim prej. In potem bo boljše, potem bo prosta slovenska govorica, slovenska kultura bo imela svoboden razmah, slovenski denar bo ostal doma — seveda ne v naših, marveč v nemških žepih. Predvsem pa bo potem odstranjena nezaposlenost našega delavskega in inteligenčnega naraščaja, ki bo zaposlen če ne drugje, pa v koncentracijskih taboriščih ...

Motorizacija v Nemčiji

1,000.000 avtomobilov v prometu in 7000 km novih avtomobilskih cest.

Berlin, 26. februarja. »Völkischer Beobachter« poroča, da motorizacija v Nemčiji napreduje z gigantnimi koraki. Domača prodaja avtomobilov se je v Nemčiji zvečala od 1932. leta za 500 odstotkov, prodaja kamionov pa za 700 odstotkov. Skupno število avtomobilov, ki so v prometu, znaša že preko 1,000.000, medtem ko jih je bilo koncem leta 1932 vsega skupaj 560.000 v prometu. V letu 1932. je prišel na 100 prebivalcev Nemčije po en avtomobil, sedaj pride en avtomobil že na vsakih 50 prebivalcev. Število delavcev v nemški avtomobilski industriji je že preseglo 120.000, leta 1932. pa jih je bilo le 34.000.

V zvezi z naglo motorizacijo se je razvijala tudi graditev avtomobilskih cest, ki jih imajo sedaj nad 7000 km. Za zgraditev avtomobilskih cest so porabili v zadnjih štirih letih eno milijardo pet sto milijonov mark. In pri nas?

Da bi dobila ta akcija legitimizma v inozemstvu še večji razmah, so proglasila posamezna mesta Avstrije Otona Habsburškega za svojega častnega meščana. Sedaj se pričakuje, da ga bo tudi občina prestolnice Dunaja — in Sušnik nima prav nič proti temu — na svečani seji izglasovala in proglasila za častnega dunajskega meščana. S tem bo storjen vsakor korak bližje k uresničenju velikega načrta, na katerem legitimisti neumorno delujejo v Avstriji in izven njenih mej.

Pokret legitimizma na Dunaju in v Avstriji se širi vedno bolj, agitacija velikega dela javnosti, zlasti onega, ki je v klerikalnih in židovskih rokah, postaja vedno bolj odkrita in drzna. Veliko število dunajskih listov naglašajo, da bo prav lahko najti obliko za pristanek Nemčije, zlasti sedaj, ko so dobrodušni Dunajčani tako svečano in navdušeno pričakali predstavnika rajha Neuratha z vzkliki »Heil Hitler!«

Podčrtati je treba, da so se tudi avstrijski vladajoči krogi že zedinili in pomirili z idejo legitimizma. Dunajski agitatorji se trudijo zlasti izven mej, da bi prepričali svet, da je

(Iz Narodne Odbrane)

Nikdar več Habsburžanov!

V sosednji Avstriji obstoja že delj časa in ne popušta epidemija legitimizma, to se pravi mrzlična akcija za povratek poslednjega Habsburžana na nekdanji avstrijski prestol. Ta politična okuženost je napadla predvsem Dunaj in še nekatera mesta, v katerih životarijo in sanjarijo brezposelni oficirji nekdanje močne dvoglave monarhije s svojimi majhnimi pokojninami. Ta epidemija se pojavlja kot išias ali revmatizem, čim se začuti nekoliko manjši pritisk v političnem ozračju. Kot barometer za pojav te okuženosti pa služita znana polkovnik Wolf kot bobnar legitimizma in dr. Wisner kot njegov trobentač. V zadnjem času so se jima pridružili tudi odlični člani Sušnikove vlade. Neizčrpni vrelci iz habsburških fondov so pridobili s svojimi »zvanečimi razlogi« tudi neke pariške in bru-

seljske liste, ki hočejo na vso silo dokazati svetu, da je povratek Otona Habsburškega na avstrijski prestol notranja zadeva Avstrije in da se ne bo smel nihče upirati, če bodo slej ali prej dobili Avstriji, ki so tudi sicer navdušeni monarhisti in veliki katoliki, ponovno svojega cesarja.

Ta legitimistični pokret se je že večkrat pojavil in zopet pomiril. Do sedaj niso bili doseženi vidni uspehi. Velike sile zapadnih držav so zaposlene z mnogo težjimi skrbmi in težkočami in nimajo časa, da bi s svojimi plečji podpirale propadli in zrušeni prestol poslednjemu Habsburžanu, čigar predniki so skozi stoletja izživljali mržnjo vsega sveta, zlasti onih narodov, katere so brezdušno gazili in izrabljali. Toda v poslednjem času postaja ta legitimistična akcija vedno jačja in zavzema vedno širši razmah, ne samo v Avstriji, marveč tudi v Franciji, Angliji in Belgiji. Z ene strani se jim pridružujejo obrezani baroni in grofi, denarni magnati in borzjanci, ki računajo še vedno, da bodo prejeli plačane svoje stare vojne račune in posojila, z druge pa se ji pridružuje tako zvani »železni obroč«,

PO NAŠI ZEMLJI

Verujem v edinstveno in nedeljivo, močno in napredno kraljevino Jugoslavijo — zato se z nikakim svojim postopkom ne bom pregrešil zoper korist domovine in ji bom usak trenutek na razpolago, da ji služim.

Nediplomatska knjiga diplomata

Pred časom se je pojavila na knjižnem trgu knjiga »Rusija in mala antanta«, ki jo je napisal češkoslovaški poslanik g. Šeba, ki je precej časa zastopal bratstvo republiko tudi na našem dvoru. Zadnji čas je bil poslanik v Bukarešti. Njegova knjiga je vzbujala veliko zanimanje ne le v Češkoslovaški, ampak tudi pri nas in v Rumuniji, saj je obdelovala eno najvažnejših vprašanj za nas in za evropsko politiko. Predgovor je knjigi napisal češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta in dobil je nagrado mesta Praga. Tako delikatno vprašanje, kot je zveza malih držav in zveza teh držav z Rusijo, je zahtevalo skrajne previdnosti na vse strani, posebno če ga obdelava pisatelj, ki je kot diplomat gotovo posvečen v nekatere skrivnosti.

Gospod Šeba je pri nas dober znanec in znan po svoji politični delavnosti. Knjiga pa, ki je obravnavala tako delikatno diplomatsko vprašanje, je vzbudila najprej v čeških, nato pa tudi v rumunskih krogih odpor, ki je prisilil gospoda poslanika Šeba, da je odšel takoj iz Bukarešte. Pa tudi mi bi mogli protestirati proti načinu, kako se je gospod poslanik bratske republike dotikal jako kočljivih strani naše zgodovine. Delo, ki bi moralo kazati vse vrline diplomatskega strokovnjaka, se je izkazalo kot diletantsko delo. V svoji knjigi n. pr. govori g. Šeba tudi o bivši carski Rusiji in pripoveduje začudenemu svetu, da so ruski boljari rabili svoje dekline, da so dojele njihove pse. Mi ne vemo, iz katerega vira ima g. Šeba te podatke, lahko tudi, da je bil kdaj v Rusiji tak boljar — saj sedanji boljari streljajo celo ljudi kot pse — (na vsem svetu je vse mogoče!) — a prvič niso tega delali vsi carski boljari in drugič to ne spada v knjigo, ki nosi naslov »Rusija in mala antanta«. Če kdo, smo mi vsi stari Rusiji dolžni zahvale za njene žrtve pri osvoboditvi zapadnih in južnih Slovanov in ni treba enostranske poudarjati njenih slabih strani, če dobrih nečemo videti. Najmanj dostojno pa je v diplomatski slovanski knjigi ogrevati stare židovske in švabske očitke proti ruski zaostalosti in ponavljati babje čenče, ki bi jih tudi pri drugih narodih v »starih dobrih časih« lahko našli. Želja po zanimivosti in pestrosti je zapeljala pisatelja, da je s takimi »dovtipi« skušal pokazati staro Rusijo — in to se je maščevalo. Nas je ta kazen prav zadovoljila in nismo soglašali z onimi našimi listi, ki so vzeli g. Šeba v zaščito, češ, da je postal žrtev intrig. Je še več takih »Slovanov«, ki iščejo svojo slavo s tem, da klevetajo staro Rusijo, prav je, ako se mrtvi maščujejo.

Ker se je g. Šeba tudi rumunske zgodovine in politike dotaknil na nepreviden način, je vzbudil tam odpor, ki je segel tudi v parlament. Mesto Praga je spoznalo svojo zmotno in bo menda podalo izjavo, kajti Praga je slo-

Iz uredništva

G. S. J. M.: Vašega dopisa ne moremo priletni v celoti z ozirom na organizacijo. Žalostno ali resnično, da tudi oziri morajo biti.

Dopisnikom:

Zaradi izredne množine dopisov, ki prihajajo na naše uredništvo v zadnjem času, je objava nekaterih člankov zaostala. Prosimo cenjene dopisnike, naj malo potrpe, vse pride na vrsto. Prosimo cenj. dopisnike, da pišejo kratke članke, le na eno stran lista.

povratek Habsburžanov na avstrijski prestol popolnoma notranje vprašanje in da nimajo sosednje države prav nobenega razloga protitviti se temu, to tem manj, ker nova monarhistična Avstrija z Otonom na čelu ne bo imperijalistična, marveč popolnoma demokratična, ki se bo mogla vsled tega postaviti na čelo gospodarske zveze podunavskih držav in bo s tem mnogo koristila pri urejanju gospodarskih prilik in utrjevanju miru v Evropi. Dr. Wisner pa vsemu temu še navdušeno dodaja: »Razmere same vodijo te naše napore k zaključku. Ideja s časom vedno bolj dozoreva in mi bomo v najbližji bodočnosti obnovili našo veliko in močno monarhijo.« Ko pa pošilja tolažbe brzojavne svojemu protektorju Otonu, razglasa javno: »On mora biti potrpečljiv in čakati, dokler čas in razmere ne izvrše vseh priprav in dokler ne bo pozvan. On se ne bo dal zapeljati z nestrpljivostjo onih, ki bi ga hoteli pregovoriti k prenaplavljenemu in usodnemu koraku.«

To je stara, znana opereta z novimi jokavimi kupleti, ki se pojavlja kot repriza ponovno na političnem odru, dunajski režiserji

vansko mesto in nima vzroka, da bi nagradila knjigo, ki sramoti staro Rusijo. Gospod poslanik se je dotaknil tudi naše zgodovine. Ako razni židovski nemški listi še vedno rabijo dogodke na srbskem dvoru za časa Obrenovičev kot najprimernejšo snov za svoje zgodovinske romane, je to stvar njih okusa, diplomat bratske slovanske republike mora diplomatsko preiti mimo kočljivih točk, posebno, če ne spada k stvari. Poglavlje o koncu Obrenovičev ne pričra o tem, da bi se bil gospod poslanik zavedal svoje odgovornosti, ko je pisal knjigo o Rusiji in Mali antanti. Tudi tu bi morala biti knjiga daleč od »senzacij«, ki so svojčas zabavale svet. Zdaj smo že davno preko tega in je vse tako znano, da ni treba o tem pisati v knjigah, ki naj pokažejo razmerje Rusije do Male antante. Če je treba kaj zgodovinskih reminiscenc o razmerju Rusije do predvojne Srbije, se da vse to povedati brez dogodkov, ki so za diplomata kolikor toliko delikatni, saj imamo dovolj del, ki zgodovino Srbije v zadnjem stoletju z vso temeljitostjo podajajo.

Urlo dobro!

Iz poročil, ki so vsa verodostojna, zaključujemo, da so vsi delavci brez izjeme zelo zadovoljni, da jim je za enournno garanje priznana nagrada Din 2.— na uro! Zlasti pa jih veseli, da je na predlog prijateljev »Slovenca« urejena tudi minimalna mezda za gospode v cilindru. Da pridemo res enkrat do izenačenja plač, je namreč poskrbljeno, da se tudi višjim slojem uredi plača, dohodek, podkupnina in odpravnina na število 2, a s to izjemo, da se jim mesto Din 2 na uro prizna 2 funtsterlinga na uro. S tem se takorekoč ubije 2 muhi na en mah: delavstvo se potom aritmetike izenači z gospodo in obenem da priznanje angleški valuti in simpatijam za angleško politiko, ki mora radi svojih zaslug za nas vendarle dobiti tudi nekaj javnega priznanja!

Posnemajte!

»Glasnik JRZ« za savsko banovino, ki izhaja v Zagrebu, prinaša v svoji številki od 27. februarja t. l. pod naslovom »Jugoslavija pred dve sto leti« sledeče:

»Jugoslavija je moj ideal — tako je rekel naš predsednik vlade g. dr. Stojadinović. S temi besedami je izrazil samo to, kar čuti naš narod že stoletja. Niti smo mi Jugoslaveni od danes, niti ni jugoslovenska misel izmišljena od kogarkoli, marveč je plod razmišljanja naših prednikov, ki so znali v najtežjih časih naše zgodovine iskreno povedati, kaj jim je na srcu in kaj čutijo ...

Jugoslovenstva si ni izmislil Strossmayer, kot bi hoteli to danes dokazati gotovi ljudje. Jugoslovenstvo ni nobena umetna tvorba, marveč rezultat čustev in misli največjih ljudi poslednjih dveh stoletij, pa ne more osporiti te zgodovinske resnice, ki postaja danes stvarnost, noben »korteš«, ki nima drugih zaslug za hrvatski del našega naroda kot to, da tehtal 120 kg žive teže ...

Kot vidi »Slovenec«, smo popolnoma objektivni in ponatiskujemo z veseljem lepe misli njegovih JRZ tovarišev. Še rajši bi doživeli to, da bi ponatiskovali take misli naravnost iz »Slovenca«. Če jih danes ne zna več izražati, pa naj pregleda svoje lastne številke iz 6. januarja 1929.!

pa pritegujejo v to novo komedijo ne samo dunajsko vlado, burbonske ženske in legitimistične srodne in strinje v Franciji in Belgiji, marveč se trudijo pridobiti tudi resne politike, da jih premamijo in prepričajo, da bi tudi oni verovali v strašno zablodo: da bi se Evropa pomirila, če bi se vsedel na avstrijski prestol Oton Habsburški.

Do konca velike vojne, katero so izzvali ravno Habsburžani v svoji nenasitni osvajaški požrešnosti, je tvoril velik del jugoslovenskega naroda južne dele črnožolte monarhije. Zavriskala je duša njemu in ostalim, ko je monarhija razpadla in so se pridružili osvobodjeni narodi svojim maticam po ustanovitvi lastnih držav. Vsi ti nočejo nikdar več v nikako zajednico s Habsburžani. Vsi ti spremljajo z živim interesom to nesmiselno akcijo in se ne morejo dovolj načuditi, da se najde sploh še kak naiven politik, ki more govoriti s simpatijami o Habsburžanih.

Radi tega pa kličejo vsi pripadniki stare, nekdanje, propadle Avstrije: Dovolj je Habsburžanov! Če je mogel veliki nemški narod likvidirati Hohenzolernce, ki imajo brez dvo-

Tuj kapital tlačitelj slovenskega ljudstva

Gospod urednik! Mnogokrat čitam gospodarske članke, objavljene v »Pohodu«, ter jih iz srca odobravam, ker je vsebina vzeta iz resničnega življenja. Smernice in navodila, ki jih dajete za zboljšanje gospodarskega stanja našega ljudstva, so odlične, le žal, da jih isti ne pojmujejo in se ne ravna po njih. Le preveč je vkoreninjeno naziranje: česar ni delal moj oče, tega tudi meni ni potreba in pa bo že Bog dal, da bo prav za vse! Naše ljudstvo je topo in ne vidi, kako ga izkorišča tuj kapital in prilike v katerih živi. Ponekod živi vse življenje kot nekoč v Avstriji, misleč, da je nemški jezik še vedno najzveličavnejši.

Pred časom sem se mudil na predelu med Mariborom in Dravogradom. Kot tujca me je zanimalo življenje domačinov. Po izjavah poznavalcev razmer je skoraj vsa industrija v nemških rokah (95 odstotkov). Nemci še vedno zaposlujejo svoje ljudi in jih pod krinko »nenadomesljičev« znanja ščitijo, medtem pa so naši ljudje brezposelni ali pa se pehajo za boro službico od 600 do 1000 Din na mesec. Skoro povsod vršijo delo podrejenega značaja. Podoba je, da je ta naša ožja domovina na severni meji neka prekomorska kolonija z bogatimi zakladi, katero morajo izkoristiti in »kulturno dvigati« semkaj naseljeni tujci. Videz je, da naši ljudje ne znajo sami uživati bogastva naše zemlje. Vseposvoda je sama odvisnost od tujcev, kar ti povedo dvojezični napisi, ki so jih postavili Nemci. Ko vprašam nekega mladeniča, zaposlenega pri nemškem podjetju, kako je zadovoljen s svojimi delodajalci, mi odvrne, da še nekako, sklicujoč se na svojega očeta: Moj oče dela že nad 30 let v tovarni in ima isto plačo kot jaz, ki sem komaj nekaj let pri podjetju, toda to pa zato, ker znam tudi — nemški. Slovensko delavstvo je plačano silno slabo. Nemci mu takorekoč mečejo iz polnih skled Lazarjeve drobtinice, medtem ko sam s tem zaslužkom ne more ne živeti in ne umreti, ker ga tuj kapital stoodstotno izkorišča.

Po boljših službah se šopirijo »nenadomesljičje« strokovnjaki, naši inženirji, tehniki in uradniki pa stradajo. Upravičeno se jeze

nad tem redom ter se sprašujejo: mar so naši očetje in starejši bratje zaman krvaveli na bojnih poljanah, trpeli pomanjkanje, zimo in glad? Mar so naše matere zaman prebile vso svetovno vojno v strahu in bedi? Ali smo res samo zato trpeli Golgote, da nas sedaj tuj kapital izkorišča. Tuje gospodstvo se prav bohotno razvija osobito v poslednjem času, odkar izganjajo iz tretjega rajha Žide. Ti ljudje prav radi prihajajo v naše kraje, ker se zavedajo, da imajo tu še široko področje izkoriščanja naše zemlje in našega ljudstva.

Pri podjetjih imajo Nemci prvo besedo. Če se jim zameri slovenski službenec, mu znižajo plačo ali pa ga kratkoma odlovo iz službe. Pri vsem tem je razumljivo, da prevladuje mnenje, da je nemški jezik edino zveličaven in gospodski. Ponekod se ne kaže nobena razlika med preteklostjo in sedanostjo. Narodna zavednost pri delavstvu je še na nizki stopnji, kar silno kvarno vpliva na doraščajočo mladino. Učiteljstvo in ostala inteligenca delujeta z vso požrtvovalnostjo in imata v tem oziru lepe uspehe, toda dejstvo gospodarskega zaslužčenja našega ljudstva je tako velika komponenta, da s svojimi posledicami prav živo stopa v ospredje.

Ako bi pred 50 leti posvečali takim in sličnim vprašanjem na Koroškem vso pozornost ter ako bi tamkaj naše ljudstvo podpirali v njihovih gospodarskih težnjah, bi prav gotovo ne izgubili plebiscita in z njim vred prelepe Koroške.

Želeti bi bilo, da bi se s pametnimi ukrepi z zakonskimi določbami in striktnimi izvajalnimi v tem oziru napravilo že enkrat red. Svetle zglede si iščimo v drugih državah in ravnamo se po njih. Skrajni čas bi že bil, da bi se pri nas nekoč dvignil, ki bi z energijo in sistemom pomedel naše tlačitelje ter jih poslal v naročje njihove rodne matere. Ostali činitelji pa naj bi poskrbeli, da se preusmeri delo in vzgoja naroda do čim popolnejše osebnosti posameznika, tako da se bo sleherni zavedal, da je gospodar na svoji zemlji.

R. B.

Politični pregled:

Mariborska »Neodvisnost« — odrešnik slovenskega bistva

Vaš dopisnik je omenil v 7. številki Vašega cenjenega lista v članku »Kaj bi rada mariborska »Neodvisnost« med drugim, da »Gospodom iz redakcije »Neodvisnosti« se ne dopade izraz plemo in ježno dopovedujejo nekemu jugoslovenskemu nacionalistu, da plemena ni nikjer med kulturnimi narodi«. — Izdam vam, da sem tisti nesrečnik, pisec teh vrstic. Kot naročnik »Neodvisnosti« (takratni) sem pač uredništvu blagohotno pojasnil svoje mišljenje glede pisanja »Neodvisnosti«. Dobil sem jo koj z loparjem v »Neodvisnosti« sami. Najbolj sem se jim zameril, ker sem se čudil, da si toliko prizadevajo prepričati ves svet, da smo Slovenci samobiten narod, kajti »te nazive so prinesli Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari najbrž (!) s seboj iz pradomovine«. Čudim se samo, da ni zapisala »Neodvisnost« še, da smo Slovenci samobiten narod od vekomaj do vekomaj. Mogoče se je to že zgodilo, odkar je več ne maram čitati. Ostajam namreč rajši pri čitanju onih listov, ki so me (po mnenju »Neodvisnosti«) tako pohujšali, da sem jugoslovenski nacionalist z dušo in telom. V tem oziru ima »Neodvisnost« posebno tebe v želodu, ljubi mi »Pohod«, da ne omenjam plivanja v tisto skledo, iz katere je nekdo od »Neodvisnosti« še pred kratkim zajemal.

Pri »Neodvisnosti« se zgražajo tudi nad mojim nerazumevanjem, ker ne trpijo izraza ple-

me in pravijo, da je žalitev tako imenovati nas, ali Hrvate ali Srbe (Bolgare tur izvzame-te?). Predsednik zveze bolgarsko-jugoslovenskih društev v Bolgariji, Dimo Kazasov, pa je pred kratkim izrekel tele besede: »Tu smo, da cementiramo delo, ki se je začelo na spoznanju balkanskih Slovanov, da so istega plemena in iste krvi. Jugoslovenska misel ima veliko misijo ...« Kaj pravite? Kdo je večja kapaciteta? Ali Dimo Kazasov ali urednik mariborske »Neodvisnosti«? — Sicer se pa strinjam z vašim dopisnikom, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, torej Slovenci del tega naroda. Gre menda bolj za to, da uživamo Slovenci, Hrvati in Srbi v skupni domovini Jugoslaviji vsi enako pravičnost in vsi enake dolžnosti, da se odpravi že skoraj svetovnoznana korupcija v naši državi, da se bo preprečeval pobeg, bodisi tu ali iz tujih goljufov s težkimi, našemu ubogemu ljudstvu izmognanimi milijoni in da se bodo predpisovali na podlagi poštenega gospodarjenja samo znošljivi davki in to samo v smislu zakonitosti. V tem smislu bi bilo treba pri nas novih delavcev, v smislu razdora pa jih je bilo že do sedaj preveč.

»Neodvisnost« išče in navaja, kar je posebno še poglobiti medsebojno mržnjo med Slovenci, Hrvati in Srbi, namesto da bi iskali stikov med nami, da bi opozarjali na to, kar nas druži. Zdi se mi, kakor da gospodom pri »Neodvisnosti« vse smrdi, kar je srbskega, kajti drugače ne morem pojmovati, da se obregujejo ob izraze, kakor so: ujedinjen, ministrstvo šum, ministrstvo saobračaja in slično. »Ministrstvo saobračaja« so sebi primerno zaobrneli v »ministrstvo zaobrčaja«, da zamorejo neki drugi list na podlagi tega lastnega »zaobrčanja« smešiti. Res pametno!

Kar se pa tiče »štajercijanstva« in »štajerca«, čigar ideologijo skuša podvreči »Neodvisnost« »Pohodu« in meni pa so se pri »Neodvisnosti« podvzivali, pri čemer so si gotovo mislili: »Porecimo jim, da oni nam ne porečejo.«

Končno pa moram protestirati proti izrazu »takozvanega izobraženstva«, ki ga rabi »Neodvisnost« v članku, s katerim polemizira z ozirom na moj dopis »Neodvisnosti«. Ker sem jaz šolski upravitelj v pokouju, tangira torej to omalovaževanje učiteljski stan. Mnenja sem torej, da pljuva vsaka učna oseba od sedaj naprej v lastno skledo, ako še nadalje plačuje in čita ali kakorkoli podpira »Neodvisnost«.

—č.

Pošljite naročnino na ček. rač. 16.160!

ma mnogo zaslug za Nemčijo, zakaj bi se potem dopuščalo, da bi stalno vznemirjal Evropo en Habsburžan, ki sploh nima zaslug za nikogar! Evropi je potreben mir. Ako se hoče ta mir polagoma doseči, potem je treba vreči za večne čase v arhive večnega pozabljenja te požrešne, nenasitne vampirje, ki nosijo ime Habsburg! Znani nemški zgodovinar Iring je izdal pred kratkim zelo interesantno delo pod naslovom: »Nie wieder Habsburg«, ki je bilo v Nemčiji razprodano v stotisočih izvodih. Ta pisec dviga zaveso in potrjuje z dokazi, da pripravlja ta nova akcija legitimizma novi *sacrum imperium*.

Narodna Odbrana se ne bi sploh zanimala za to novo aktivnost dunajskih bobnarjev in trobentačev ter propagatorjev avstrijskega legitimizma, da ni z raznih strani iz Francije, Anglije, Belgije in Italije, pa tudi iz krogov in od ljudi, katerim mora verovati, obveščena, da so pričeli agitatorji legitimizma pridobivati za to akcijo celo one, ki bi bili dolžni, da jo smatrajo za vedno likvidirano. Vse, kar hočete, samo ne *sacrum imperium*.

Skozi Kočevsko

Slovenci v Stari cerkvi pri Kočevju

Stara cerkev postaja živahno torišče delavnih Slovencev. Ko je bil pred tedni iz našega kraja premeščen v Radovljico vodja železniške postaje br. Vladimir Razpotnik, ki je bil med drugim tudi predsednik tukajšnje krajevne organizacije N. O., so se mnogi Kočevjarji smejali v pest, ker so mislili, da je zdaj N. O. v Stari cerkvi na tleh. Pa so se zmotili! Še je dosti zavednih in nacionalno čutečih Slovencev v Stari cerkvi, ki se ne boje v vsakem času odkrito pokazati svoje nacionalno prepričanje. Še ima naša krajevna organizacija N. O. zavedne in delavne člane, ki bodo znali zamašiti vrzel, ki je nastala po odhodu dosedanjega njenega predsednika br. Razpotnika. Tajnik N. O. br. Zagar je pridno na delu in pripravlja se v kratkem občini zbor, ki bo izvolil novo delavno upravo. Nacionalne potrebe v našem kraju so velike in pričakovati je, da bo bližajoči se občini zbor priložnost v okrilje N. O. vse napredne in nacionalne Slovence v našem kraju.

To smemo pričakovati s tem večjo gotovostjo, ker se je pred kratkim vselil v šolsko poslopje br. Kokotec Janko, ki je starosta tukajšnje sokolske čete in član N. O., ki ima svoje prostore v šoli. Slovenci gredo s smelimi načrti za bodočnost naprej po začrtani poti, ker vemo, da nam bo vsem, zlasti pa še tukajšnji N. O. brat Janko Kokotec v vsem naklonjen in bo tudi vnaprej kakor doslej podpiral naše nacionalno stremljenje.

Šolska mladina v našem kraju je zelo revna. Sokolska četa in podružnica družbe svetega Cirila in Metoda sta priredili za revno slovensko deco božičnico, ki je zadovoljila marsikatero revno družino slovenske narodnosti. Velike zasluge za ustanovitev prepotrebne podružnice Ciril-Metodove družbe v našem kraju imata zlasti učitelj Lojze Zupane in br. GINGERLE Abel iz Gorenj, ki sta na inicijativno in podporo delegata iz ljubljane ustanovila s pripravljalnimi odborom podružnico C.M.D. — Da pa ne bo v nacionalnih vrstah razdirajočega tekmovalstva za funkcije in ker šolski upravitelj br. Kokotec pozna razmere šolskega okoliša v socialnem pogledu, je brat Zupane prepustil nadaljnje vodstvo podružnice C.M.D. br. Kokotcu. Nacionalni življenj v Stari cerkvi se veseli, da ima v svoji sredi

nacionalnega šolskega upravitelja, ki je s svojim dosedanjim delom pokazal, da so mu nacionalne zadeve našega okoliša zelo pri srcu.

Nikakor pa ne razumemo, da se še sedaj, po tolikih letih našega svobodnega življenja v lastni svobodni državi najdejo ljudje, ki se v nekaterih tukajšnjih javnih prostorih in gostilnah napenjajo, da jim potne srage zalivajo lica, ko kričijo pojo:

»Gotsche ist mein Heimatland...«

Ta pesmica ima sicer nemški tekst ali bolje rečeno, njeno besedišče je v kočevskem dijalektu, napev pa je tako melodiozen, da ve že vsak šolarček, da je povzet po slovenski narodni pesmi. Nacionalni Slovenci spoštujemo kočevsko narodno manjšino, le tisti, ki našo dobro voljo zlorabljajo v izživajoče popevke, naj se zavedajo, da s tem dobri stvari narodnostne strpnosti več škodujejo kakor koristijo. Niso namreč še pozabljeni časi, ko so takšni izživajoči fantiči vprizorili bakljado, ki bi izpadla povsem dostojno in mirno, če ne bi vmes padli neumestni klici. Naj tudi sami pomislijo, da niso še tako daleč za nami časi, ko so morali zavedni Slovenci pod bivšo črno-žolto diktaturo biti tarče različnim psovkam in gnilih jajcem. Celjski in ptujski dogodki še niso pozabljeni! In bi bilo zato le boljše, da primerjajo takšni nerazodni izživajoči čase, ki so bili, in čase, ki so danes, ter spoštujejo, kar je našega. Ali ni naravnost žalosten pojav, da se po tolikih letih naše narodne svobode najde v Stari cerkvi človek, ki je sam revež, a Kočevjar pa zmerna slovensko šolsko mladino z »lačnimi slovenskimi hudiči?« — Nacionalno učiteljstvo v Stari cerkvi se je temu odločno uprlo. Pa so gospodje, Slovenci, ki na pismene pritožbe takšnega značaja niti ne odgovore. Če je takšno njih ravnanje upravičeno in na korist slovenstvu v tem agresivnem koščku kočevske deželice, naj razsodi sami. Narod si je o njih že davno ustvaril svoje mnenje.

Zahtevamo, da se zaščiti slovenska šolska mladina, da se takšni slučaj ne bodo ponovili. To je najmanj, kar smemo zahtevati od ljudi, ki se igrajo z usodo nacionalnega slovenskega življenja na Kočevskem!

D O P I S I

Maribor

Dragi »Pohod«! Zopet me sili, da ti nekaj napišem, zakaj? Saj imamo v Mariboru mnogo bolj sposobnih ljudi, ki bi lahko kaj napisali, pa grozno mrtvilo, katerega me je skoro strah, me sili, da ti malo opišem ali vzbudim v spomin toliko napravljenih protestov in resolucij, ki jih je narodno misleči Maribor poslal na vse strani, ki pa so toliko zalegle kakor lanski sneg. To pa gotovo po zaslugi naših takozv. vsemogočih »Slovenskih voditeljev« iz ene ali druge strani od 1918 pa do danes.

Težko je človeku od dneva do dneva vedno bolj, ko sliši kako Nemci kupujejo našo zemljo ob severni meji, kako se bohoti nemško-židovski kapital po Mariboru, kako prešerno hodijo ti nemški specialisti (delavci), bolje plačani od naših inženjerjev in mojstrov, kako zvesti so pangermanizmu ti nemški židje, čeprav jih je Hitler izgnal, kako zvesto in izdatno podpira ta tuja industrija nemška kultura in športna društva z jugoslovenskim denarjem, kako se tujezemci s pristnimi ruskimi in češkimi imeni velikokrat ne zavedajo, kaj bi bila njihova sveta dolžnost. Siti belega kruha in mesa, ki ga jim daje jugoslovenska država, niso čutili potrebe, da bi se v svojih 5 ali celo 10 letih bivanja v Jugoslaviji kot direktorji, inženjerji in specialisti naučili državnega jezika, ali vsaj reči delavcem samo dve besedi: Dobro jutro! Temu je gotovo vzrok ta, da ti tako učeni ljudje ali naravnost bojkotirajo naš jezik ali pa so toliko trapasti in praznih glav, da se ga ne morejo priučiti. Kot za prvo in drugo bi morale oblasti prepovedati zaposlitev iz prvega stališča zato, ker nas sovražijo, iz drugega pa zato, ker njihovi možgani malo veljajo, torej tudi direktorji in specialisti ne morejo biti.

Vsi ti ljudje, sovražni nam in nesposobni, ne žele samo naših žuljev, ampak tudi duše našega naroda. Pangermanstvo je na pohodu v našo domovino, najlepši čas za to jim nudi ustanavljanje strank in medsebojni strankarski prepiri ter rimska bolezen.

J. S.

Zagradec ob Krki

Tik pred župno gasilsko skupščino so tudi pri nas na novo pred 14 dnevi postavljeni župni funkcionarji razrešili dosedanje upravnice župne čete. Tudi na župni skupščini so volili že imenovani delegatje, ne pa oni, ki so bili na četni skupščini pravilno izvoljeni. Četa pa kljub temu poslov še ni izročila. Brez komentarja.

Mokronog

V eni zadnjih številkih smo poročali o prodaji eksportnih cigaret. Znano nam pa je, da se do danes ni še ničesar ukrenilo, da se to prepreči.

Dalje bi zaprosili tudi novo občinsko upravo, da posveti malo več pažnje občinskim cestam, da te spravi zopet na ono višino, na kateri so bile pod prejšnjo upravo.

Stranske ulice naj se čimprej uredijo, kajti smrad in golazen, ki se tu nahaja, je treba odstraniti, da se ne bodo začele razširjati kakšne nalezljive bolezni.

Vprašati moramo tudi upravo občine, ali je luč in elektrika samo za nekatere ali za vse. Ako moramo vsi plačevati davke, zahtevamo, da se tržka razsvetljava izvede povsod in ne samo za nekatere.

Odpadejo naj tudi groznice, češ: »Zdaj smo mi«. Za vse se naj deli pravica po »Kristusovemu« nauku, ne pa, da se ravno ta nauk ubija od onih, ki bi morali vse drugače delati.

Mirna

»Bodi luč«, je dejal nek visok funkcionar, ko je potoval po Dolenjskem. In glej čudo. En sam pritisk, pa je luč tudi resnično zagorela. Škoda pa je, da se ta izrek — bodi luč — ni hotel uresničiti tudi pri nas, baje zaradi očetov iz Mirne. Mi pa smo mnenja, da je krivda tudi KDE, kajti če se lahko napelje elektrika samo za tri hiše, tri kilometre daleč, bi se lahko tudi za sto hiš za vas, skozi katero gre glavni vod. Ne razumemo, zakaj tak prezir do ene vasi, če pa velja žegen, čepravno je Blažev za vse in celo dolino. Gg. občinski očetje in pri KDE, ponovno vas prosimo, da pričnete takoj z delom in uresničite izrek — »bodi luč«.

Donji Kraljevac

(Medjimurje)

Pri nas je premalo družabnosti in zato tudi premalo sodelovanja. Preveč vsak zase živimo. Včasih smo se mnogo bolj pogosto sestajali! Sokol skoroda spi. Če pojde tako naprej, ne preostane drugega, kot da se razidemo, kar pa bi bilo zelo škoda. — Nacionalno delo je oteženo radi političnih prilik. Tu se šopirita predvsem Mačkova »Seljačka sloga« in Stepincevi »Križarji«. Lepo pa uspevajo predavanja, namenjena kmetovalcem, ki jih imamo vsak petek, vsak drugi petek pa tudi kino. To vse je brezplačno, se-

veda ne brez stroškov, šolska soba pa je vedno polna rednih poslušalcev. Ravno to nas navdaja s potrpljenjem in nam ustvarja voljo, da vztrajamo v tem prosvetnem delu za našega kmeta. Naš kmet je torej ukažljen in miren. Le malo je kričavec med njimi, ki pa zapeljujejo le slabiče.

O prilikah v Čakovcu bi bilo treba pisati v »Pohod«, ali to odložimo za prihodnjice.

Iz naše skupštine

V proračunski debati se je oglašil k besedi tudi hrvatski poslanec Kovač Ante, ki je izjavil med drugim glasom poročila v »Politiki« sledeče:

»V letu 1916. smo stopili mi, hrvatski revolucionarni omladinici, v vrste srbske vojske, da postanemo srbski revolucionarji, to se pravi, jugoslovenski vojaki, da stvorimo Jugoslavijo, ker smo pač čutili, da smo jedno in

Jugoslovenstvo in slovenoborstvo

Pri enem delu bratov Slovencev kaj radi povdarjajo, da Slovenci zadostujejo sami sebi. Pri tem tudi ne pozabijo povedati, da imajo Slovenci med ostalimi brati največjo kulturno razvitost, v gospodarskem pogledu pa bi bili nenadkriljivi in doela popolni. Izraženo v splošnem: Slovenci smo elitni del Jugoslovenskega naroda. Radi tega tudi tak vik in krik, češ: kar čez noč nas hočejo jugosloveniti, kar pa ni nič drugega, kakor pretveza za zgraditev Velike Srbije. Čestokrat slišimo tudi, da smo Slovenci pod Avstrijo tlačani Nemcem, a sedaj moramo Srbom; pod Avstrijo smo se morali učiti nemščine, sedaj pa cirilico itd. Razni specializirani čvekači kar tekmujejo, kdo se bo najbolj odrezal pri naštevanju krivic nad Slovenci. Zanimivo je tudi, da v tem slovenoborskem kotlju kuhajo svojo modrost tudi oni, ki so slovenski jezik nekdanj, kakor menda tudi še danes, smatrali za občevalno sredstvo hlapcev in dekel. Ti dvorezniki imajo najširša usta pri tem križarskem pohodu proti onim, ki hočejo vse posrbiti odnosno pojugosloveniti.

Vsakdo mora priznati, da se je ta križarska vojna samoslovenstva razvila že do domišljivosti. Take formule in taki pojavi, kot sem jih našteval uvodoma, potencirajo lahko reakcijo pri drugem delu našega naroda, ki se mu na ta način razdraži že itak visoko nacionalno zavest. Samo ob sebi je razumljivo, da utegnejo taki pojavi negativno vplivati na formiranje Jugoslovenstva. Ne dvomim in tudi priznavam, da morajo mali narodi, kakor smo Slovenci, doseči visoko kulturo in razviti neke posebne dobre lastnosti. Vse to smo Slovenci razvili in pokazali, s tem pa si ne smemo domišljevati, češ, mi smo radi svojega vsestranskega napredka nekaj več. Teorija slovenoborstva pomeni direktno oddaljevanje in ograjevanje samega sebe, indirektno pa smatra druge za manjvredne.

Vse to so žalostni sledovi, ki jih nam je zapustila zgodovina. Srbi, Hrvati in Slovenci smo živeli vsak svoje življenje, ter smo v toku zgodovine v borbi za svoj obstoj izgubljali kri in živce. Z ujedinjenjem v skupno Jugoslovensko državo se je polagoma začelo pozabljati na prejšnjo skupnost v borbi za to državo in danes se nam mesto Jugoslovenske solidarnosti ponuja od raznih politikunov federacija, avtonomija itd. Glede nas Slovencev obstoja teorija, da smo s tem, da je slovenski jezik poseben jezik, tudi poseben narod. Vstajajo zaščitniki in zagovorniki slovenskega jezika, ker jim je zmanjkalo drugega programa. Po večini je to grmenje nepotrebno, in smešno je kazati junaštvo tam, kjer ni nasprotnika. Slovenoborstvo je politični humbug, za katerim se skrivajo drugi nameni, ki pa jih menda masa ne sme vedeti.

Torej, da se razumemo! Če bi bila kaka nevarnost od strani Srbov proti našemu jeziku zavestno organizirana, tedaj bi Slovenoborstvo bilo opravičeno. Take nevarnosti pa ni in je tudi ne bo, zakaj vsakršno nasilje v tem pravcu bi bilo grešno in nespametno. In če te nevarnosti ni, zakaj potem vpitje in gaganje, zakaj s tako gonjo proti neobstoječemu strahu izzivati upravičeno reakcijo? Zakaj se ne najde koristnejšega posla v prid nam vsem in skupnosti? Znano je, da so tudi pri Slovenceh mnoge dobre lastnosti nesporne in bi tudi lahko v več praveh služile pri zgraditvi ujedinjene in močne Jugoslavije. Samo v prid Slovencev bo, če se oni radi svoje sposobnosti širijo po celi naši otačbini. Problem Slovencev je, da se preorientirajo in preporode v pravcu Jugoslovenske skupnosti. Ne problem, ampak nujna potreba je, da vržejo svoj lokalni patriotizem čez plot ter kot en mož pristopijo k formiranju Jugoslovenske nacije.

Mislím, da je treba povedati resnico, ker brez resnice ni onega efekta, ki je pri obravnavani zadevi potreben. Če pa govorimo resnico, ne pomeni to, da smo drug drugega žalili. Treba je, da hladno diskutiramo o nas samih z občutjem pravičnosti in kazanjem na

da moramo imeti jedno državo. Jugoslovenska nacionalna revolucionarna mladina je dosegla najlepše uspehe v tej veliki vojni. Bili smo takrat vsi za to, da odstranimo, izrežemo in odsekamo vse ono, kar je nasprotovalo našemu edinstvu. Bili smo nasprotniki evolucije, bili smo revolucionarji, ne pa oportunisti, kot so to bili dnevniki politiki hrvatski... Jugoslavija je delo jugoslovenske revolucije, vsled česar je nemogoče, da bi se ponovno sporazumevali in da bi se vračali nazaj v čase pred to revolucijo... Mi smo dovolili, da upravljajo to državo protirevolucionarji, kar se ni zgodilo nikjer na svetu. Kjerkoli se ustvarjajo nove države, so hrbenica in temelj te države oni, ki so prinašali žrtve za ustvaritev dotičnih držav. Tako se je zgodilo tudi v Čehoslovaški in v Poljski, kjer so vladali legionarji s Pilsudskim. Ko pa smo mi stvorili to državo, smo izročili oblast protirevolucionarjem in defetistom, ki so začeli takoj celo z ministrskih portfeljev svoje destruktivno delo...

hibe, ki nam škodujejo. To, česar nam ni treba, so prazne fraze, so krinke in laskanje narodu z namenom, zgolj koristiti samemu sebi. Med vsakdanje nepotrebnosti spada gotovo slovenoborstvo, kakor so nepotrebni vsi oni, ki to čorbo zajemajo.

Naša parola je: Spoštovati vse staro, toda preobrazevati ga v novo, delati vsak dan brez oddiha v luči samo ene vrhovne ideje, Jugoslovenstva. To Jugoslovenstvo naj bo čisto in brezkompromisno. Proč z umetnimi barierami enega proti drugemu. Slovenoborstvo, kakor vsi drugi slični pojavi so izrodek domišljije prenapetih glav. Vse tako in enako mora izginiti, naj se širi ideja — Jugoslovenstva!

Tušek Stanko, Maribor

DROBTINE

Po Breznikovo...

»Po Breznikovo ne more biti pravilno, Veliki Mučenik«, to se prav piše, veliki mučenik! Samo enega poznam, junaka s Kosovega polja, učitelja in referenta, ki lahko gre, da, ki mora iti preko Breznika in ta naj se imenuje v naši literaturi pravilno VELIKI MUČENIK!

Otroci so se čudili, odmolili očenaš za še živega in zdravega trpina ter doma popravili Breznika...

Nova bolnica v Ljubljani — zagotovljena.

Ker se je v narodni skupščini uradno ugotovilo, da pri nas ni več krize, čeprav so na njen račun prešli narodni zastopniki mastno povsico, je v Beogradu prevladalo mnenje, da se ta nepotreben dohodek, ki bo seveda redno izplačevan, zbere in odpošlje v Ljubljano za izgraditev moderne nove bolnice. Menda ima samo »Slovenec« zaslugo, da se bo pomagalo mizeriji v dosednji bolnici. To je obenem tudi praktičen primer, da narodni zastopniki ne skrbje za sebe nego za narod, a iz tega se tudi vidi, da se je, najbrže po zaslugi vsemogočnega »Slovenca« dosednji tok denarja iz Ljubljane v Beograd po 19 letih vendarle obrnil tako, da teče iz Beograda v Slovenijo. Tej prvi zmagi političnih prijateljev »Slovenca« čestitajo vsi, zlasti še bolniki iz oddelka VII. in VIII.

Že pred 60 leti so jih svarili, naj se ne družijo s turčini...

Pred 60. leti, torej v torek 20. februarja leta 1877. je bil v »Slovenca« priobčen izvirni dopis iz Šmartina pri Kranji: ... Kar katoliško politično društvo zadeva, omenim le toliko, da je bila še pred božičem seja, v kateri se je o liberalizmu in turčinstvu zbranim udom govorilo, da sta namreč kristjanom oba ta dva prijatelja zelo nevarna, ki se čisto malo drug od drugega ločita.

»V Šmartinu pri Kranji« so tedaj že pred 60. leti predvidevali sodelovanje Slovencev z muslimani in nas vse, zlasti kristjane, svarili pred njim. Praksa je žal pokazala, da tudi najboljši katoliško vzgojeni otroci ne ubogajo svojih očetov izpred 60 leti!

